

Ese de d'ove ori in septemana:
Joi-a si Domnec'a.

Pretiuu de prenumeratiune:

pre anu intregu 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu 3 fl. v. a.
„ patriaru de anu 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Foia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcop'esca. Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiuu publicatiuniloru se se anticipe

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Disciplinarea clerului.

Nici o cestiune in biserica universală, n'a fostu asia in detaiu cercetata, ca *disciplinarea clerului*.

Ierarchi'a bisericesca sciindu ca progresarea si intarirea crestinismului sunt pendente dela ordulu internu alu bisericeii, pentru sustinerea acestui'a, catu si pentru regularea relatiuniloru de dreptu si detorintie ale crestiniloru in genere si ale fecieloru bisericesci in specia, — a adusu anumite reguli disciplinare, intre cari, cele pentru cleru, formeza celu mai copiosu tractatu canonicu.

Diregatori'a preotiesca fiindu superiori'a tuturoru diregatoriiloru ce potu esiste, a trebuitu negresitu, ca in privinti'a fecieloru bisericesci, in privinti'a preotiloru, biserica se fia cu cea mare precautiune, atatu la inteligintia, catu si la conduit'a loru morala, carea se socotesce mai presusu de tote sciintiele omenesci; pentrucă ce folosescu cuventarile bisericesci, predicele, rostite catra poporu, deca preotulu nu intaresce cu fapt'a adevverulu evangelicu ce-lu sprima in cuvinte, deca predicandu morala nu va fi insusi moralistu. Poporulu i va dice: doctore vindeca-te pre tine insuti!

Cu deosebire in timpulu de facia conduit'a preotiloru in si afara de biserica este prea batatori'a la ochi — nu dicu preste totu. Ddieu vede si in internulu omului, er noi ilu potemu judeca numai din fapte, si aceste la multi, cari dupa pusetiunea loru ar trebui se stralucisca in tota vremea cu ele, sunt de totu intunecate. Mare defectu este acest'a pentru preoti, cari in poterea misiunei loru au de a respandi neincetatu lumin'a si adevverulu in tota splendorea sa. Unii din naivitate, er altii sedusi cu ideile civilizatorie ale secolului uita de fiinti'a cea inalta a preotiei, si in convietuirea loru devinu suspecti naintea publicului.

„Sufletulu preotului trebuie se fia mai curatu si de catu radiete sorelui” — dice santulu Chrisostomu in scrierea sa despre preotie. Eta ce trebuie se fia unu muritoriu, unu preotu. In curatieni'a sufletului elu se coversiesca pana si radiete sorelui! Desevirsire mare acest'a dela preotu cu adevveratu, inasa asia cere sublimitatea preotiei, si pusetiunea preotului in societatea crestinisca. Poporulu e ca copilulu ce imiteza intru tote pre parintele seu — si elu imiteza pre preotulu seu. Asia, poporulu este icona, ce represinta vrednici'a ori nevrednici'a preotului. Elu e intocmai ca pamentulu celu bunu, care lucratu bine si la timpulu seu produce fructe bune si abundante, er nelucratu, produce numai spini si palomide. Dumnediesculu Pavelu, ni-a lasatu in termini destulu de luminati recerintiele cardinali ale preotului, elu dice ca acest'a se fia: „fora prihana, barbatu alu unei muieri, treadiu la minte, curatu, binecucernicu, nesfadoriu, necamartarnicu, ci blandu, nezavistnicu, neibitoriu de argintu, cas'a sa binechivernisindu. . . etc.” Aceste calitati neconditionatu trebuie se le intrunesca preotulu, si care nu le posiede aceste, nu pote avea chiamarea preotiei.

Scaderile preotiloru, fie ele catu de mici, batu forte inte la ochi, pentrucă oficiulu ce ocupa ei este celu mai altu, si se privesce de forulu din care numai cei inzesitati cu virtuti si nepatati potu predică. „Atatu trebuie elu (preotulu) se stralucisca intru tote cu vrednici'a pe catu se cuvine celui mai mare naintea subordinatiloru. Er candu chiama elu pre duchulu santu, si implinesce jertfa cea mai infricosiata, atingendu neincetatu pre stapanulu tuturoru spune-mi ce pusetiune i vomu da lui atunci? Ce curatienia si ce evlavie vomu pretinde dela densulu? Stai si gandescse adeca, cum trebuie se fie manile, cari indeplinescu unu servitiu ca acest'a, gur'a, din care esu astfelu de cuvinte . . . ? etc.” *) Asia se intraba S. Ioanu inspaimantatu de greumentulu oficiului preotiescu. Asia se intraba totu insulu, care cu conscientiositate voiesce a-si implini chiamarea preotiesca. Si nu fora temeiu; caci precum preotulu portandu cu demnitate diregatori'a sa si-castiga lauri de nemorire, tocmay asia nepurtandu-o bine, se pericliteza si pre elu si turm'a ce a fostu sub pastorirea sa.

Pentru disciplinarea preotiei la noi pana acuma s'a facutu prea pucinu. De dupa statutulu organicu, priveghierea asupra portarei morale a preotiloru sunt datorie a o face scaunele protopopesci, inasa tocmay acesta dispusetiune este dora mai pucinu socotita, si prescriesele cercetari canonice numai atunci se facu, deca cutare facia bisericesca e acusata. In Romani'a cu doi ani nainte de acest'a s'a lipsitu de darulu preotiei unu escelinte preotu, unu preotu cu invetiaturi frumoase, pentrucă elu contra can. 6 Ap. s'a amestecatu in lucruri lumesci, subscriendu inpreuna cu altii o demonstratiune politica contra guvernului. Acest'a desi n'a fostu fapta nemorala pentru elu, totusi fu pedepsitu cu luarea darului. Ce ar fi candu archierei nostri ar purcede cu o asemine rigorositate canonica, facia de toti preoti cati din oficiulu loru facu lucru de elaca, si petrecu mai multu in desmierdari lumesci, de catu in evlavi'a crestinisca? Nu sum fanaticu, iubescu libertatea, dorescu reformele necesarie, inasa pretindu ca preotulu se fia ael'a ce i impune misiunea se fia, pretindu ca dupa marimea demnitatii preotiesci, se fia mare si in virtutile sale „pentrucă peccatele omeniloru de ronu, fiindu facute in bresicare intunecime, darapana singuru pre cei vinovati, dara peccatiunea unui barbatu cu vadia si cunoscutu la multi, aduce tuturoru dauna comuna.” **)

Unu eruditu de preste Carpati a disu ca: fora cultura morala, omulu nu e de catu celu mai inteliginte, celu mai astutu si celu mai crudu din animale. Mare adevveru este acest'a. Animalulu din instinctu incungiura ce e periculosu pentru densulu, er omulu fora cultura morala insusi se baga in pericolu, si se ucide. De aici invederaza aceea, ca cultura morala trebuie se prevaleze asupra celorlalte ramuri de cultura, cu deosibire la preoti.

*) Scrierea despre preotia pag. 71.

**) Scrierea despre preotia p. 155.

Defecțe în partea morală nu mai pucinu daunațiōse pentru societatea creștină așlamu și în viața casnică a unor preoți. Canoanele bisericești, din respectu către taină preoției, nu permitu preoților a două căsătorii, ma în can. 3, I. și 5 VI se pedepsesc cu depunerea din oficiu, toți aceia, cari la casele lor țin uieri suspecte pentru onestatea preoției. Acesta cu atât mai ales trebuie se-o observamă față de preoți, cu câtă conviețuirile nelegiuite se opresc strictu și mirenilor. Sun modalități de după cari ei potu conduce și în statul veduției trebile lor casnice fora a se compromite înainte poporului. Dar cum și credu unii ca aceia a fi interpretorii moralei și doctorii sufletesci? Vasiliu cel mare în can. 27 dice: *a binecuvântă pre alții, carele datoriu este a purtă. grige de ranele sale, este nepotrivitu, căci binecuvântarea este impartasire de sanctificatiune — santienia — ărc carele n'o are acest'a . . . cum o va potea dá altui'a?* — „*deci nici înaintea poporului, nici în deosebi se nu binecuvinte, nici trupulu lui Cristosu se nu-lu imparta altor'a nici altuceva se nu liturgisescă.*“ (can. 25. VI.)

Ca de încheiere am se amintesc, că pentru disciplinarea clerului, înca primul sinodu eparchialu a fostu incredințiatu consistoriulu cu elaborarea unui regulamentu, spre care sfersitu acest'a a și emis o comisiune anchetaria. Ce a facutu comisiunea acest'a? Ea a primitu operatulu congresului nationalu: „Instrucțiune provisoria... etc.“ adaugandu ca proiectulu de regulamentu se-lu face presidiulu sinodalu cu concursulu ambelor consistōrie. În acest'a s'a cuprinsu toată lucrarea comisiunei de unu anu de zile. Acestu rezultatu ne aduce și sinodulu din 72. Pe urma sinodulu anualu din 73 a însărcinatu pre Preasanti'a Sa Dlu Episcopu de atunci, se compuna și convōce o comisiune anchetaria din districtulu ambelor consistōrie, carea intrunindu-se numai decātu se lucre regulamentulu cestionatu, ca se-lu pōta asterne prosimului congresu nationalu. Dēca acēsta comisiune e compusa și dēca ea a lucratu ceva? Nu scim. Cea ce scim și vedem este că în patru ani de zile nici unu proiectu de regulamentu pentru disciplinarea clerului nu s'a potutu face, dar altele lucruri mai grele cumu le vomu înplini?

V.

Isusu Salvatoriulu lumii:

(Urmare.)

Partea II.

Isusu Mantuitoriulu nostru.

Dupa ce angerii au pecatuitu, adēca după ce s'au revoltatu în contr'a lui Dumnedieu, Dumnedieu îi a osinditu, și îi a alungatu în infernulu pământului, ne voindu a îi iertă nici într'unu modu. După aceea a pecatuitu, și omulu, fiulu pământului; și ăta fiulu lui Dumnedieu spargandu norii se pogōra din ceriu în pantecele fetiței primindu trupu omenesc, ca se mentuiescă omenimea.

Bucurate Ierusalime, căci a venit Mantuitoriulu teu, veselcete o omenime peatōsa, căci te ai mantuitu de peate. „*Ăta mielulu lui Dumnedieu, carele nimicesce peatele lumii.*“ Fiulu lui Dumnedieu de aceea s'a numitu „*Mantuitoriu*“ căci elu a eliberatu poporul seu de peatele sale. Elu pentru cei peatōsi s'a pogoritu din ceriu pre pamentu, căci acestia au avutu lipsa de ajutorulu lui, precum singuru a disu: „*Sanctosii n'au lipsa de medicu ci numai morbosii.*“ Nu pre cei drepti, ci pre cei peatōsi îi chiama cu cuvintele „*Nu am venit se chiamu pre cei drepti, ci pre cei peatōsi la pocaintia*“ (Mat. 9—13.) Cu dreptu, elu nu numai îi chiama ci densulu plēca la drumu prin sate și orasie, trece preste muntii cei mai înalti, navighiēza preste mari, ca se chame pre peatōsi la pocaintia. „*Fiulu omenescu a venit se caute și se salvedie pre cei perduti*“ (Luc. 19—10) Căndu cu o ocaziune încungiuratu de poporu a statu în drumu, a veditu pre unu omu, care s'a suitu în unu maslină, ca se-lu vedea, a disu: „*Zacheie grabesc de te pogōra căci astadi în cas'a ta voi se remanu*“ (Luc. 19—5.)

Caletorindu Isusu cu invetiaceii sei obositi de drumu, au odihnitu la fontan'a lui Iacobu; în acestu restimpu invetiaceii s'au dusu se aduca bucate din orasiu invetiatoriului lor, carele remanendu la fontana a vorbitu multu cu muierea samarinēna, ca se o pōta întōrce la credința; de aci se vede câtu iubesc Isusu pre cei peatōsi, și cum umbla după ei, se-ii aduca la mântuire. Pentru aceea de multe ori se asemăna cu pastoriulu celu bunu; și acest'a e cea mai nimerita asemănare, căci ea ne depinge în celu mai precisu modu scopulu, pentru care elu chiama la sine pre cei peatōsi.

Cine e acela între voi — a disu odata către farisei, — care avendu o suta (100) de oi, și perdiendu un'a dintre ele n'ar lasă cele nouēdieci și noua (99) ca se afle pre cea un'a retacita prin pustie? Și după ce a aflat'o luandu-o pe umeri merge a casa și dice pretenilor și vecinilor sei: „*Bucurative cu mine, căci am aflatu oi'a care am fostu pierdu'to.*“ O suflete peatōsu alu meu, credu că pricepi ce voiesc Cristosu se dica prin acestu esemplu; tu esti acea oia, care perdiendu de turma, ai retacitu pe căi stricatu, și în veci ai fi perdutu, dēca n'ar fi venit pastoriulu cersescu, Isusu Cristosu carele te a cercatu.

Intru adevēru Cristosu e Mantuitoriulu nostru, de nu ar fi venit densulu ce ar fi omulu astadi? nimica, căci și mladiti'a de via dēca se desface de către butucu, nu pōte se traga în sine umedial'a vietii, care ar capata-o din butucu, de aceea și Cristosu a disu: *Eu sum butuculu viniei (viei) și voi mladitiile ei, celu ce remane intru mine și eu intru elu are viața de veci, căci fora de mine nu potei efepu'tu nimicu.*“

Isusu, după dis'a apostolului, nu numai e întemeietoriulu Religiei creștine ci e și esecutorulu ei, căci din partea sa a facutu tōte spre salvarea noastră, deci cu speranția viaa putem acceptă iertarea peatelor. —

Căndu Ludovicu alu XII. Regele Franciei, — din nevointi'a inamicilor — s'a aredicatu pe tronulu Franciei, unu individ a întinsu regelui unu papiru, pe carele a fostu numele acelor'a, cari îi-au fostu inamici în secretu, și a fostu în contr'a suirei sale pe tron. Regele privind la papiru, înainte fiescē-carui nume a semnatu cu tierasa rosia o crucia, căndu au auditu despre acest'a inamicii temenduse de mania lui au voit se fuga din țiera, ărc regele mangaindu-i li-au disu, că nu pentru aceea li-au pus semnul crucei, ca și cum crucea ar fi semnul maniei și alu resbunării, ci e semnul iertării. Asia e, Isusu pentru aceea s'a predatu pre sine jertfa, ca se ne castige mântuire dela tatalu, și se ne asuredie speranția venitoriului. Deci nu desperă iubite creștine, căci prin pocaintia e asiguratu iertarea peatelor, și nu dice neci căndu cu desperatulu ucigasiu de frate Cainu: „*Mai mare e peatulu meu, decātu se meritu iertare*“ căci Isusu Cristosu e Mantuitoriulu teu, carele ti-a castigatu iertarea peatelor prin scumpu sangele lui: „*sangele lui curatia pre totu omulu de peatu*“ (Ioanu I. 1. — 7.)

O întieloptiune divina! chei'a lui Davidu! regele celu acceptatu alu poporului! principele pacii vina spre mântuirea mea, și me scōte din multimea peatelor, mântuiescē-mi sufletulu din umbr'a mortii, conducatoriu alesu fii mie, ca se nu me amegiescă duchulu celu necuratu, fii mie Isusu și Mantuitoriu. Intinde-ti man'a către mine și me aredica de unde am caditu, desparteme de peate, o mielulu lui Dumnedieu, carele stergi peatele lumii. Amiculu peatōsiloru! privesc la celu mai miseru peatōsu, care apasatu de greotatea peatelor nu cutēdia asi aredică ochii către ceriu, temenduse de judecat'a ta cea aspra. O mantuitoriulu meu, se nu se îndepartēdie amōrea ta dela mine; pre tine voiesc a te urmari tie voiesc a-ti servi în tōte zilele vietii mele.

(Finea va urmă.)

PROTOCOLULU

Siedintiei a II. ordinaria,

ținuta din partea Epitropiei provisorie pentru administratiunea fondurilor bisericesci și școlare comune dieceselor Aradu și Caransebesiu.

Aradu 8/20. Februaru 1874.

Presenti:

Presedintele substitutu: Dr. Atanasiu Siandoru din Aradu
Membrii: Dr. Paulu Vasiciu din Temisior'a, Georgiu Vasiliovicu din Sivi'a, Ioanu Suciuciu din Socodoru, Iulianu Ianculescu totodata și controloru, din Lugosiu, Ioanu Popovicu Desseanu totodata și jurisconsultu și Ioanu Moldovanu totodata și contabilu; ărc Notariu Petru Petrovicu.

Nr. 24. Protocolulu siedintiei ordinaria prime din 4/16 Ianuariu a. c. cetinduse după câteva modificatiuni stilare

Se autentica.

Nr. 25. Comisiunea esmisa sub Esib. 78 ex. 1873. pentru predarea fondului asia numitu „fundus instructus episcopatus aradiensis“ aterne protocolulu luat la actulu predarii fondului amintitu, efectuita in $\frac{4}{16}$ Ianuariu a. c. cu intrevinerea comisiunei esmise din partea Consistoriului eparchialu aradanu, — aratandu: că tôte papierele de valóre le a predatu comisiunei consistoriale dinpreuna cu instrumentulu originalu de primire de la Carlovetiu. —

Raportulu comisiunei luanduse la cunoscintia se estrada contabilulu Ioanu Moldovanu pentru ulterior'a potrecere in cartea de contabilitate avendu de a-lu tiené in evidintia pana la compunerea si revisiunea ratiucinielor concerninti. —

Nr. 26. Not'a Consistoriului eparchialu aradanu dto. 3. Ianuariu 1874. Nr. 1643 si cea cu dto. 3 Ianuariu a. c. Nr. 1623 ex. 1873. referitorie la prestatiunile restante de aucta scolaria

Se estrada contabilulu pentru tienere in evidintia pana la efeptuind'a predare respective primire a actelor referitorie la fondulu scolariu unde apartiene si cestiunea aucte scolarie de sub intrebare.

Nr. 27. Interesele incurse la casariulu Epitropiei dela Ioanu Panaotovicu din Neoplanta in suma de 90 fl. v. a. dupa capitalulu cu care e detoriu la fondulu instructu episcopalu alu Aradului dinpreuna cu scrisorea acestuia de sub Nr. Esib. 18. tienenduse de fundulu instructu episcopalu deja resemnatu Consistoriului aradanu

Se transpunu aceluasi Venerabilu Consistoriu spre ulterior'a afacere autorisanduse presedintele casariu ca atatu banii, catu si scrisorile intrate pana acuma, si cele ce vor mai intrá de aci incolo dela detorasii acestui fondu deja resemnatu, numai decatu se le transpuna consistoriului aradanu ca apartinetorie acolo, fora de a-le mai reservá pana la siedintia. —

Totodata se decide a se avisá toti detorasii acestui fondu despre intemplat'a resemnare a obligatiunilor loru in proprietatea si posesiunea Consistoriului eparchialu alu Aradului, carele de aci incolo li este creditorulu si la care au se-si depredie interesele eveninde. —

Nr. 28. Jurisconsultulu Ioanu P. Desseanu la suplic'a de sub Nr. Esib. 19. a lui Mihailu cav. de Iacobiciu capitanu ces. reg. din Caransebesiu pentru unu imprumutu ipotecariu din fondulu comunu in suma de 2000 fl. v. a. opiniunea: că deorece in urmarea recercarii facute catra Venerabilulu Consistoriu de Caransebesiu sub datulu $\frac{4}{16}$ Ianuariu a. c. Nr. 85. regulamentulu de carte funduaria din fost'a granitia militaria inca n'a intratu d'acolo, dreptaceea nici petitiunea de sub intrebare neputendu esamina, deciderea meritoria se se tiena in suspensu, solicitandu si la Consistoriulu din Caransebesiu trimiterea regulamentulu cestiunatu. —

Se decide a recercá de nou Venerabilulu Consistoriulu eparchialu de Caransebesiu ca se binevoiésca catu mai curendu a trimite pofitul Regulamentu despre ce atatu suplicantele Domnulu Mihailu Iacobiciu, catu si Domnulu Georgiu Trapsia se avisédia a se intrepune si densii la Consistoriulu din Caransebesiu pentru implinirea cererei de sub intrebare. —

Nr. 29. Suplic'a lui Mihailu Cure din Covasintiu pentru unu imprumutu ipotecariu de 300 fl. v. a. — dupa opiniunea jurisconsultulu de datulu 15 Februaru a. c. sub Nr. Esib. 23. aflanduse in ordine si corespundiatória Regulamentulu

Imprumutul cerutu se acorda avisanduse suplicantele a produce obligatiunea subscrisa naintea concernintelui judetiu cercualu si intabulata conformu §. 35. din Regulamentu pentru estradarea baniloru. —

Nr. 30. Suplic'a lui Mitru Ardeleanu din Covasintiu pentru unu imprumutu ipotecariu de 600 fl. v. a. — la opiniunea jurisconsultulu din $\frac{5}{17}$. Februaru sub Nr. Esib. 24. aflanduse prevediuta cu documintele prescise in §. 30. alu Regulamentulu

Imprumutul cerutu se acorda, inse cu aceea conditiune: ca a) realitatile oferite de ipoteka se le transcrie pe numele seu,

b) edificiele ipotecari se le asecuredie in contr'a focului; si c) se estabuledie sarcinile premergatorie din estrasulu cartii funduaria de sub C. 1. 2. 4. 5. 6. 7. Nr. prot. 59; — si facendu acést'a se produca obligatiune subscrisa inaintea concernintelui judetiu regescu cercualu legalisata si intabulata conformu §. 35. din Regulamentu pe langa unu nou estrasu alu cartii funduaria despre efeptuít'a intabulare a aceste obligatiuni, dinpreuna cu politia despre asecurarea edificiuului. —

Nr. 31. La suplic'a lui Petru Bugariu locuitoriu in Covasintiu pentru unu imprumutu ipotecariu in suma de 700 fl. v. a. juris-

consultulu in opiniunea sa de datulu $\frac{5}{17}$. Februaru sub Nr. Esib. 25. propune acordarea aflandu actele in ordine, inse cu conditiune ca obligatiunea se o subscie suplicantele impreuna cu proprietarii Petru Bugariu si Stefanu Bredani, ca detori directi si se-si asecure edificiele contr'a focului —

Care opiniune priminduse, suplicantelui se acorda imprumutul; inse numai in suma de 500 fl. v. a. cu indatorire ca receptiiele dupa opiniunea jurisconsultulu se le suplinesca.

Nr. 32. Producendu Petru Ursulescu din Macedonia obligatiunea intebulata despre imprumutul ce i s'a acordatu sub Nr. Esib. 73. si dupa opiniunea jurisconsultulu fiindu intabularea aceste obligatiuni defectuosa de orece cautiunea de 40 fl. stipulata nu s'a intabulatu, ér pe ipotec'a principala sarcinile intabulate nu s'au destabulatu, pana candu apoi pe ipotec'a secundaria din cartea funduaria Nr. 231. se afla intabulata, o suma de 5755 fl. 11. cr. v. a.

Dreptu acea imprumutul acordatu deja nu se pote estrada suplicantelui, despre ce densulu pe lenga restituirea tuturor documinteloru sale se incunoscintedia.

Nr. 33. Comembrulu Vincentiu Babesiu prin scrisorea de 3. Februaru a. c. din insarcinarea Domniloru Antoniu si Alesandru Mocioni cere a li-se trimite o aretare autentica despre statulu detorielor loru — si specificandu pentru fie carele dupa capitalu si dupa periodele de timpu câte interese restante si câte interese de intardiare dupa interese.

Specificarea pofita s'a trimisu deja D-loru Mocionesci sub Nr. 30. deorece inse interesele in aceea specificare sunt comptate numai cu 6%, ér Dnii Mocionesci directaminte n'au datu dechiaratiune formala in scrisu ca se invoiescu a platí interesele urcate la 8%, jurisconsultulu e incredintiatu a compune dechiaratiunea formala carea se se trimita Domnulu comembru Vincentiu Babesiu pentru de a-o comunicá D-loru Mocionesci pentru subscriere respectivaminte pentru completarea obligatiuniloru cu privire la interese. Ér contabilulu se indrama a face alte specificari despre starea actuala a pretensiuniloru, calculandu interesele de 8% cu competintiele speselor de manipuliatiune.

(Finea va urma)

VARIETATI.

*** Ioanu Iancu, diurnistu la tribunalulu din Aradu, e denumitu de sub-pretore in cerculu Boros-sebesiuului. Salutamu cu bucuria acésta denumire a dlui Iancu, dorindu-i succesu bunu ér de dupa pusetiunea ce ocupa interesare si zelu pentru spriginirea invetiamentulu nostru popularu!

+ Bibliografia chronologica romana, séu catalogu generalu de cartile romane, imprimate dela adoptarea imprimeriei, diumetate secolu XVI. si pana astadi 1550 — 1873. Editiunea a dou'a. Precesa de doué serii, un'a de date istorice relative la bibliografia in genere: inventiuni, decisiuni, scriitori etc., si alt'a relativa la imprimeria, si in parte la imprimeriele nostre romanesce. Adunate in timpu aprópe 30 ani si redigiate pe alfabetu titlurile cartiloru fia-carei serii ale unui anu, de Dim. Iarcu, vechiu prof. si inspectoriu de scóle. Bucuresci, 1873. Pretiulu unui esemplariu este de 4 lei n.

Multiamita publica. Comitetulu parochialu din Iosasielu, conformu conclusulu, adusu in siedintia sa extraordinaria de datulu 2 Februaru 1874, este in placata pusetiune de a notificá santiei sale Domnulu Ioane Halmagianu parochu in Cromn'a protteratulu Ienopolei cumca colect'a in suma de 7 fl., facuta prin santi'a sa intru fratii nostri de acolo, in favorea nefericitoru incendiati Iosasieleni, si transpusa aici cu scrisorea de datulu 31 Ianuariu a. c. amesuratatu destinatiunei in aceasi espresa, se distribuí, in presintia membriloru de comitetu, — intre cei mai miseri dearsi, si anume: Pascutiei Popoviciu si micutiloru ei fii Demetriu si Virgiliu 2 fl. v. a.; — Mariei Orece si filoru ei micuti Antoniu si Silvia 1 fl. v. a.; — Elenei Branu si filoru ei Mari'a, Militoru si Traianu 1 fl. v. a.; — Ancii Motiu si fiei sale Elisabetei 1 fl. v. a.; — apoi din marca desperatiune, devenitulu greu morbosu Ioane Petric'a junioru 1 fl. v. a.; — si in fine de asemena morbosulu Lupulu Orece 1 fl. v. a. —

In legatura cu acésta notificare, comitetulu, in numele ajutoratiloru, esprima cea mai caldurósa multiamita publica fratiloru contribuitori din Cromn'a, ér mai alesu Santiei Sale Domnulu parochu indemnatoriu, colectoru si contribuitoriu, oftendu-i dela Ddieulu parintiloru nostri ani multi, spre continuarea ataroru faptu crestinesce; — ér bisericiei si natiunei nostre se le crezca numerulu de atari pastori sufletesci, cáci, precum faptele comprobéza, ducomu inca maro, — mare lipsa de atari. —

Ioane Munténu,

presb. presied.

Demetriu Popoviciu,

notariu.

Edictu.

3

Mart'a nascuta Frentiu din Fibisiu, carea inca in 1839. a pa asitu cu necredintia pe legiuitulu seu barbatu Martinianu Pelea totu din Fibisiu, si nesciindu-se nici pana astadi loculu ubicatiunei ei, se citédia prin acést'a, ca. in terminu de unu anu si c diua sè se preasentiedie la scaunulu protopresviteralu mai diost insemnatu; càci la din contra, procesulu divortialu intentatu de barbatulu seu se va pertractá si decide si in absinti'a ei.

Lipov'a, 5 Faurariu, 1874.

Forulu Matrimonialu gr. or. alu protopresviteratului Lipovei.

C O N C U R S U.

3

Deóre ce in sensulu publicatiunei facute inlun'a lui Decemvre in fói'a nóstra „Lumina“ competentii pentru parochi'a vacanta din Morod'a nu s'au infatisiatu la biserica nóstra de aicea pentru de asi dovedi desteritatea in tipicu. cantu respective in servitiulu Ddieescu si predica: prin acésta se escrie concursu de nou pe langa conditiunile urmatóre: Una sesia pamentu, 148. mesuri bucate — grau si cucurudiu, éra dela 35. case a 33 cr.

Doritorii de a fi alesi se-si tramita recoursele la protop. tract. D. G. Vasilieviciu in Siria. Preferintia voru aeva cei cu clase gimnasiali séu celu pucinu cu celea catipali.

Alegerea va fi la Dumineca 3-a a parasimeloru.

Aspirantii sè se infatisiedie pana atunci la biserica in vre o Dumineca séu serbatóre pentru de a cantá séu a servi S. Liturgia.

Morod'a, 11. Februaru 1874

Comitetulu parochialu

Cu scirea mea G. Vasilieviciu protopopulu Vilagosiului.

C o n c u r s u

3

pentru vacant'a statiune invetiatorésca din Comun'a Mistic'a Inspectoratulu Chis-Ineului, Cottulu Aradului, se deschide concursu pana in 25 Februarie st. v. a 1874. in care dí va fi si alegerea:

Emolumintele sunt: 1.) in bani gat'a 160 fl. v. a. 2.) 10 cubule grau. — 3.) 6 cubule cucurudiu. — 4.) 50 magi fenu, séu 50 fl. v. a. — 5.) 12 orgii lemne din care este a se incaldí si scól'a. — 6.) 13 jugere pamentu. — 7.) Cortelu liberu cu intravilanu de 800 orgii.

Doritorii de a fi alesi in acésta statiune invetiatorésca, au recoursele lor bine instruite, cu testimoniu preparandialu, de cualificatiune si celu pucinu de II. clase gimnasiale si cu tóte atestatele recerute, precum si despre portarea buna politica si morala, adresate, ale trimite la subscrisulu Comitetu parochialu in Mistic'a.

Mistic'a in 12. Februarie 1874. v.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Cornea Inspectoru scolariu.

C o n c u r s u

1

pentru deplinirea postului invetiatorescu in comun'a Chelmacu protopopiatulu si inspectoratulu Lipovei cu care sunt incompaiate urmatórele emoluminte:

In bani 105 fl. pentru clisa, sare si lumini 42 fl., 24 meti grau, 24 meti cucurudiu, 4 jugere de pamentu aratoriu, 12 orgii de lemne din care se incaldiesce si localitatea scólei, cortelu liberu cu $\frac{3}{4}$ jugeru de gradina, si tacs'a dela imormentari unde va fi pofritu 40. cruceri.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au de asi tramite recoursele lor instruite cu testimoniu despre studiile pregatitórié, despre absolvarea cursulu pedadogicu, despre depunerea esamenului de cualificatiune cu succesu bunu, si despre portarea sa morala, adresate comitetului parochialu, la subsemnatulu in Lipov'a, pana in 17 Martie v. a. c. candu se va tiené si alegerea. Si pana atunci au de a se presentá in una din domineci in s. biserica pentru de a-si aretá desteritatea in tipicu si cantare.

Chelmacu 17 Februaru 1874.

Comitetulu parochialu

in contielegere cu Christoforu Giuchiciu m. p. inspectoru cercualu de scóle.

C O N C U R S U

2

pentru vacant'a statiune invetiatorésca din Temesiesti, pana in 25. Februaru, a. c. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 100. fl. v. a. 5. sinice de grau; 5. sinice de cucurudiu, 70 portióne de fenu; 10. orgii de lemne cuartiru cu gradina.

Recurentii au a-si tramite recoursele lor dlui inspectoru in Tótvarad. Temesiesti, 3. Februaru. 1874.

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu inspect. cerc. de scóle Vasiliu Belesiu.

C o n c u r s u

1

pentru urmatóriele statiuni invetiatoresci: din cerc. inspector alu Luncii (comitatulu Bihorului)

1. *Chislazu* cu salariu anualu 48 fl. 24 cubule de grâu 10. jugere de pamentu aratoriu 2. stangeni de lemne, din care se incaldiesce si scól'a, veniturile cantorali.

2. *Soldobagiu* — 90 fl. v. a. 11 cubule de grâu, 3 jugere de pamentu aratoriu 2 stangeni de lemne, veniturile cantorali.

3. *E. Fancic'a* 40 fl. v. a. 8 cubule de grâu 5 jugere de pamentu aratoriu, 3 stangeni de lemne si veniturile cantorali.

4. *Abramulu* sup. 20. fl. v. a. 10 cubule de grâu, 16 jugere de pamentu aratoriu.

5. *Ilteu* 20 fl. v. a. 12 cubule de grâu 5 jugere de pamentu aratoriu, 3 orgii de lemne si veniturile cantorali.

6. *Suiuqu* 40. fl. v. a. 8 cubule de grâu 5 jugere de pamentu aratoriu, 3 st. de lemne si veniturile cantorali.

7. *Chiribisiu* 50 fl. v. a. 12 cubule de grâu 2 jugere de pamentu aratoriu, 4 orgii de lemne pentru incalditu si veniturile cantorali.

Competintii au a-si trimite recursurile adresate comitetului parochialu — la subscrisulu pan-in finea lui Februaru a. c.

Oradea-mare, 1 Februaru, 1874.

In contielegere cu comitetele parochiali. Petru Suciu insp. cerc. de scóle.

C O N C U R S U

2

pre statiunea invetiatorésca rom. ort. conf. din Zimbru inspectoratulu Iosasiului, cu carea sunt impreunate urmatórielef emuluminte, si anume: In numerariu 157. fl. 50. cr. v. a. 5. cubule de grau; 5. de cucurudiu; 12° de lemne din cari are a se incaldí si scól'a; cortelu liberu cu gradina de legume. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati a-si instrui recoursele lor cu documentele recerute in sensulu Statutului, organic, apoi intitulate catra comitetulu parochialu, ale adresá concernintelui inspectoru scolariu cercuale in Iosasielu ultim'a posta Gurahoncz, — pana in a 9. Martiu st. v. a. c. in care dí va fi si alegerea, — avendu respectivii aspiranti in acestu restimpu a se presentá la sant'a biserica, spre a-si demustrá desteritatea in cantari si tipicu. —

Zimbru la 11 Februaru 1874

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu mine. Ioane Munténu Insp. scol. cerc.

C o n c u r s u.

1

Prin decisiunea venerabilului consistoriu plenariu gr. or. din Aradu, de datulu 5 fauru a. c. Nr. 1346 din anulu 1873 enunciendu-se reducerea ambeloru parochii vacante din Ohaba-forgaciu intrun'a; si prin aceea anulandu-se alegerea de preoti, ce s'a fostu efeptuitu acolo la 23. Septemvre 1873 pentru deplinirea acelloru doue parochie: prin acést'a se deschide concursulu pentru deplinirea parochiei acum reduse, cu terminulu pana la 17. martiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu: un'a sesiune estravilana venitele stolaru dela intrég'a comuna bisericeésca, carea consta din 385 de case, cu o poporatiune de 1780 de suflete; afara de acea birulu: cate un'a mesura de cucurusu in bombe, dela fiecare casa

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, suntu avisati, recoursele lor — adresate comitetului parochiale din Ohaba-forgaciu, — pana la prefiptulu terminu, a le susterne parintelui protopresviteru tractualu, Georgiu Cratiunescu, in Belintiu, post'a ultima Kiszetó.

Este de observatu, cá in list'a de candidati numai acei recurenti se voru primí, cari pe langa testimoniale despre studiile pregatitoria fi despre absolvirea cursuriloru teologice, voru produce si testimoniu de cualificatiune pentru parochiele de frunte Ohaba-forgaciu, 24 fauru 1874

Comitetulu parochialu gr. or. rom.

In contielegere cu mine; Georgiu Cratiunescu. protterulu tractualu.